

DE LEGENDE VAN DEN ZWARTEN STEEN

naverteld door A. M. DE MAN—SONIUS.

Geïll. door L. VAN SCHAGEN.

Honderden jaren geleden, lang voor een der eilanden van den Indischen Archipel betreden was door een Westerling, strekte zich in Midden-Java een machtig rijk uit. De hoofdstad lag in de buurt van 't tegenwoordige Djokja.

In een stormachtigen nacht leed een groote boot met blanke bemanning schipbreuk op de Zuidkust.

Donkere wolken joegen in duizelingwekkende vaart langs den hemel. Felle bliksem-schichten verlichtten telkens de zwarte massa, ratelende donderslagen daverden langs de berghellingen.

Angstig hadden de Javanen hun hutten verlaten, ze keken naar de lucht, mompelden

bijgeloovig: „Ratoe Loro Kidoel, de godin van den Zuider Oceaan, rijdt weer met haar gevolg langs den hemel. Storm!”

En dien nacht loeide er een orkaan heviger dan zelfs de oudsten in 't land zich konden herinneren. De bulderende wind scheurde dikke takken van de djohars en kanaris, de bliksem blakerde de kruinen der klapperboomen en kletterend sloeg de regen de padiehalmen plat, verrafelde de pisangbladeren.

In dien vreeselijken nacht nu zonk 't schip met zijn blanke bemanning. Slechts een der opvarenden werd als door een wonder gered. Naakt wierpen de golven hem op de rotsachtige kust, waar hij verdoofd en uitgeput bleef liggen.

Daar vonden hem den volgenden morgen een troepje visschers.

„Kijk eens, een witte zeeap,” riep er een.

„Zeker een monster uit Ratoe Loro Kidoels gevolg!”

„Misschien is hij wel bij de vorstin in ongenade gevallen en door haar uit haar zee-paleis verjaagd.”

Uit 't stranddorp liepen de menschen te hoop om het wonderlijke dier te bekijken. De schipbreukeling probeerde hun in zijn taal duidelijk te maken, dat hij een mensch was als zij. Doch niemand begreep hem. Toen trachtte hij zich door gebaren verstaanbaar te maken. Maar ook dat was vergeefs. Ze bleven hem aanzien voor een witten zee-aap. Men greep hem, sloot hem in een kooi en nu ging het in optocht naar 's keizers residentie, waar ze den vorst de zeldzame vangst aanboden.

Met een lange keten werd de gevangene vastgelegd aan een grooten zwartglanzenden steen, die den radja bij vergaderingen tot zetel diende.

Aangrijpend was de droefheid van den armen schipbreukeling. Hij klaagde, hij smeekte . . . , niemand begreep hem.

Wel waren er onder hen, die naar 't merkwaardige dier kwamen kijken, velen, die geroerd waren door 't echt menschelijke in zijn droefheid, maar de meesten lachten om den koddigen aap, die kon weenen en klagen als een mensch. Men wierp hem vruchten en lekkernijen toe. Hij raakte ze niet aan. Lang duurde zijn ellendig lot gelukkig niet. Meer en meer kwijnde hij weg en op een dag vond men hem dood aan zijn ketting. Doch voor hij stierf had hij met een scherp kiezels de volgende woorden in den steen gegrift: „Ter eeuwige nagedachtenis aan ons ongelukkig lot.”

En nog zijn deze letterteekens in den zwartglanzenden steen te zien.

Op de begraafplaats van Djokja's sultans ligt, in de schaduw van twee eeuwenoude waringins half verscholen tusschen hun luchtwortels, de zwarte steen, als getuigenis van 't wreede lot van den rampzaligen schipbreukeling.

Hulst in het Zuiden van Noord Amerika.

In het Zuiden van Noord-Amerika, de z.g. „Southern States”, — gaan omstreeks Kerstmis de menschen erop uit, met bijl en messen gewapend, om de Hulst uit het Zuiden te verzamelen, die voor veel doeleinden gebruikt wordt. In de meeste Staten is alleen de gewone hulst bekend, dezelfde die ook in Nederland groeit, en die, evenals de mistletoe, in dezen feesttijd voor versieringen wordt gebruikt.

Maar verder naar het Zuiden, dichtbij de kust, langs de Atlantische Oceaan en de Golf van Mexico, is een ander soort hulst. Die Zuidelijke hulst wordt ook wel „yaupon” genoemd, een naam die de Indianen er aan gegeven hebben. De Latijnsche naam is „*ilex vomitoria*”. Van de bladeren wordt een bedwelmenden drank gemaakt, en de Indianen van North Carolina maken er een drank van die ze „de zwarte drank” noemen. Deze drank werd vroeger bereid alvorens ze gingen vechten, en vóór iederen strijd, hoe klein ook. Yaupon thee werd ook op feesten gedronken, en door de Indianen gebruikt als medicijn.

Yaupon is, evenals de gewone hulst, winter en zomer door groen, maar de groei verschilt van de hulst die wij kennen. Het is meer een struik, dan wel een boom, en door snoeien en leiden, kan hij zoo groeien dat hij wel een hoogte van 15 voet bereikt. De blaadjes zijn ovaal, en voelen zacht aan, en ze zijn kleiner dan die van de gewone hulst. Ze dragen witte teere bloempjes, die, wanneer ze afvallen, besjes achterlaten, die felrood worden tegen dat de zachte zuid-herfst overgaat in de zachte, milde winter van het Zuiden, en tegen Kerstmis staan ze in een gloed van felrood en groen, dik bezaaid met bessen, waarvan er heel wat meer aan een tak zijn dan aan onze gewone hulst. Bij de Yaupon takken ziet men gewoonlijk evenveel rood als groen!

De bovenkant der blaadjes zijn glimmend groen, de onderkant is dof en grijs. De bast van de struik is glad en grijs. En 't geheel is een prachtige versiering voor de feestelijkste maand van het jaar! — Zelfs de koeien in die streek vinden dat, en eten er zich dik en rond aan!

B. v. D. GROEN-ZEEGERS.